

og jeg kunde ønske, om det ærede Medlem for Fredensborg kunde oplyse mig noget derom.

N. Andersen: Ogsaa jeg var ligesom det ærede Medlem for Fredensborg ret forbavset over at høre den Motivering, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Trier) gav af det her foreliggende lille Lovforslag. Jeg er ligesom det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage) i det meste af det, den ærede Forslagsstiller udtalte, enig med ham i hans Præmisses; men jeg er derimod ganske uenig med den ærede Forslagsstiller i Konklusionen, for saa vidt Konklusionen skal være det her foreliggende Lovforslag. Jeg er ganske enig i de Udtalelser, der ere komne fra den ærede Forslagsstiller i Dag, angaaende de ret uheldige Virkninger, som Alderdomsunderstøttelsesloven dels har haft og dels i forøget Grad vil faa, saavel for denne som for kommende Generationer, hvis den ikke i rette Tid bliver underkastet en ret grundig Revision; men jeg tror ikke, at det Punkt, som Lovforslaget omfatter, hører til dem, der særlig trænge til Revision. Jeg kunde have været med til at gaa ind paa en Forandring i Overgangsperioden, gaa ind paa at give den alderdomsunderstøttede eller den, som søger om Alderdomsunderstøttelse, det Fortrin i Forhold til, hvad der bydes i Lovens almindelige Bestemmelser, at man, for saa vidt han havde tilbagebetalt den oppebaarne Fattighjælp, forinden Alderdomsunderstøttelsesloven udkom, eller forinden han endnu kunde vide, den vilde komme, da havde undtaget ham fra Bestemmelsen i den Paragraf, som her søges revideret; det vilde efter min Mening kun have været ret og billigt. Jeg har haft personlig Beslighed til at erfare, hvor bittert det kan være, at man skal nægte en Mand Alderdomsunderstøttelse til Trods for, at han opfylder alle andre Betingelser derfor, fordi han i Tidrummet næst forud for hans 60de Aar ved et eller andet i Familien indtruffet Uheld er kommen til at ty til Fattigvæsenet og har oppebaaret Hjælp der, som han samme Aar eller det andet Aar efter ærlig og redelig har betalt tilbage, hver Skærv. At man af denne Grund skal være nødt til at nægte ham Alderdomsunderstøttelse, har jeg fundet meget haardt, saa jeg vilde meget gerne have været med til i sin Tid at indsatte en Overgangsbestemmelse, der lempede Væsen for dem, der ikke — man kunde gerne bruge det Udtryk — paa Spekulation betalte den oppebaarne Fattighjælp tilbage. Men hvad vilde Følgen af det her foreliggende Lovforslag blive?

Det vilde ikke alene blive det, som er paa-peget af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage), at man tager, jeg vil ikke sige den sidste Rest, men alt bort af, hvad der hedder Selvhjælp af Alderdomsforsørgelsesloven, hvis man op-hævede den Bestemmelse her; men det vilde logisk og praktisk føre til, at Halvdelen af den allervæsentligste Del af den frem-tidige Fattigforsørgelse vilde blive lagt over paa Staten. Det er jo nemlig den simpleste Sag af Verden, at den Stund Kommunerne have Raadighed over med Amtsraadets Samtykke at kunne give hvilket som helst Tilskud til de fattiges Kasse, gennem dette Kredsløb, Tilskud til de fattiges Kasse, derfra Hjælp til dem, der skulle betale deres oppebaarne Fattigunderstøttelse tilbage, at faa dem, der ønske Alderdomsunderstøttelse, til at staa rene, saa at de kunne søge Alderdomsunderstøttelse i Stedet for Fattigforsørgelse, selv om de have faaet nok saa megen Fattigunderstøttelse tidligere. Det vilde en stor Mængde Kom-muner, derom er jeg overbevist, meget hurtig lære, at den Vej er praktisk, og deraf vilde Følgen blive den, at en stor Del, ja, man kan naarere sige Halvdelen af Fattig-byrden her i Landet vilde blive lagt over paa Staten. Det er et Spørgsmaal, der kan diskuteres, om man overhovedet skalde gaa denne Vej; men skalde man gøre det, skalde man gøre det ganske aabent og lige-fremt og ikke give Beslighed til at gøre det ad den Omvej, der bliver aabnet her. Jeg vil altsaa ikke paa nogen Maade stemme for Forslaget, saaledes som det foreligger, men jeg hører af den ærede Ordfører for For-slagsstillerne, at der ligger meget mere bag-ved, og der er en hel Del af det, som den ærede Ordfører nævnedes før, som jeg er ganske enig med ham i, hvad jeg ogsaa tidligere har udtalt. Jeg hører til dem, som nære en stærk Frygt for, at en i sig selv god og human Lov som denne vil komme til at gøre vort Samfund en uholdelig Skade, hvis vi ikke, saa hurtigt det er muligt, komme bort fra den Tendens — ja, det er næsten mere end en Tendens, det er næsten en lige-frem Nødvendighed, at Samfundet efter-haanden bliver fuldstændig blottet for det, man kalder personlig Ansvarsskøtsel, og navnlig Sparssommelighedssansen vil, en stor Del af vort Samfund, efter-haanden blive fuldstændig blottet for, naar det staaar som en Betingelse for at nyde godt af Loven, at man absolut intet ejer. Det er en af de største Fejl efter min Mening, Loven har, og den Mening har jeg altid haft, og den har jeg faaet i høj Grad be-